

From: Kristin Kontro <kristin.kontro@delfi.ee>
Sent: 04 August 2023 11:30:14
To: Jürgen Kusmin; Läänemaa
Cc:
Subject: Eest Päevaleje päring

Tere!

Minu nimi on Kristin Kontro, kirjutati Eesti Päevalehest. Sooviksin vastuseid mõnele küsimusele seoses Haapsalu linna üldplaneeringuga. Saan aru, et Haapsalu soovib püsimeetsanduse võtete kasutamist teatud KAH-aladel ning RMK on sellele vastu. Seetõttu uuriksin järgnevat:

- Miks eelistate lageraieid?
- Haapsalu linn toob üldplaneeringu seletuskirjas välja järgmise: "Lageraied puhkeotstarbel kasutatavates metsades seavad ohtu inimese tervise ja heaolu, sest rikuvad piirkonna elanike ja puhkajate õigust tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale. Mitmed uuringud toovad välja just vanade metsade mõju inimeste heaolule ja metsa rekreatsioonilise väärtuse olulist langemist peale uuendusraiet. Näiteks Eesti Maaülikooli ja Taru Ülikooli poolt 2018 tehtud „Eesti metsanduse arengukava aastani 2030“ alusuuringu aruandest nähtub, et metsade struktuuri sobivust rekreatsiooniks on inimeste eelistuste tasemel palju uuritud. Üldiselt loetakse headeks puhkemetsadeks küpseid ja vanemaid metsi, kus lageraieid peaaegu ei ole (nt Eggers jt 2017). Eriti madala rekreatsioonilise väärtusega on noorendikud (Edwards jt 2011)." Kuidas sellesse suhtute ning kuidas saaksite ka lageraiete korral siiski kindlustada metsade väärtuse säilimise kohalike tervisele?
- Samuti on seletuskirjas juhitud tähelepanu metsade liigsele majandamisele: "Metsade liigne majandamine riigimetsades asuval puhkealadel, väärtuslikel maastikel, kogukonnametsades ja looduskaitsealadel on elanikkoda vastandanud ja lõhestanud just juba teostatud ja kavandatavate uuendusraiete osas." Kuidas sellesse väitesse suhtute? Kas nõustute, et majandamisega on mindud liiale?
- Seletuskirjas viidatakse ka uuringule, mis leidis, et "77 % eestimaalastest pooldab riigile kuuluva tulundusmetsa majandamist püsimeetsana". Miks ei poolda seda RMK?
- Samuti on üldplaneeringu seletuskirjas märgitud, et "RMK KAH-alade metsades ei ole täna selliseid kaardistusi ja inimeste kaasamist metsa-alade lisaväärtuste välja selgitamiseks ning arvestamiseks tehtud. Seetõttu võib KAH alade metsades lähiaastate lageraiete tõttu mitmeid kaardistamata väärtusi hävida." Kas nõustute, et olete inimesi liialt vähe kaasanud?
- Seletuskirjas on ka kriitika praeguse metsa hindamise viisi suunas: "Samas uuringus on soovitus, et metsade multifunktsionaalse struktuuri parendamiseks on vaja kaasajastada metsakorralduse süsteem, ehk siis traditsiooniliselt ühemõõtmelise infovälja asemel (keskendudes peapuuliigile ja selle vanusele) on vaja hakata kasutama kaasaegset mitmemõõtmelist digitaalandmestikku (enamuses juba kättesaadav info puistute liigilisest ja struktuurset koosseisust nagu lisapuuliigid, üksikpuud, diameetiline jaotus; maastikulisest struktuurist ja paigutusest teiste metsade, maaparanduse ja sotsiaal-kultuurilise kasutuse suhtes; ning ajaloolisest järjepidevusest või kultuurilisest eripärast)." Kui õigustatuks kriitikat peate?
- Oma ettepanekutes Haapsalu ÜP-le toote välja, et "Palume mitte kasutada õiguslikult defineerimata mõistet kogukonnamets, mis loob lugejale illusiooni metsast, mis kuulaks justkui kohalikule kogukonnale. KAH-alade näol on tegu riigimetsaga, kus volitatud esindaja RMK kaasab kogukonna metsatööde planeerimisse ja arvestab võimalusel esitatud ettepanekutega." Mida mõtlete täpsemalt, kui kirjutate "illusioon metsast, mis kuulaks justkui kohalikule kogukonnale"?
- Toote oma kirjas ka välja, et "Ühtlasi oleme jätkuvalt seisukohal, et koostatavas üldplaneeringus osapooli rahuldava tulemuseni jõudmiseks oleks kirjade vahetamisest oluliselt tulemuslikum vaidlusaluste teemade arutelu ühise laua taga või suisa metsas," millest võib järeldada, et arutelu Haapsalu linnaga ei olnud Teile meelepärane. Kas näete, et see polnud korraldatud parimal võimalikul viisil?

Esitaksin mõned küsimused ka dokumendi "RMK metsade majandamise kava Haapsalu linna väärtuslikel maastikel aastatel 2020–2030" kohta.

- Dokumendis tuuakse välja, et "83% on majandatavad metsad, kus metsa kasvatamine ja uuendamine toimub arvestades seadustest ja säästva metsamajandamise sertifikaatidest tulenevate piirangutega." Millised on need sertifikaatidest tulenevad piirangud?
- Samuti on dokumendis kirjas, et "Ideaalne oleks võrdne jaotus eri vanusegruppides, mis tagab erivanuseliste metsade olemasolu ka sadade aastate pärast. Siinsetes metsades on raieküpseid ja keskealisi metsi rohkem kui noori metsi." Ometi on näiteks Paralepa metsa, kus raieküpset metsa on 43 ha, keskealist 60,2 ja noort 42,8, lageraied, mille tulemusena oleks peale raiumist metsade vanuseline osakaal vastavalt 17,2 ha, 42,8 ha ja 85,8 ha. Ehk noor mets oleks ilmses ülekaalus ja raieküps mets moodustaks ilmselge vähemuse. Kuidas on see vastavuses võrdse vanuselise jaotusega?

Paluksin vastuseid hiljemalt esmaspäeva lõunaks. Kui eelistate telefoni teel suhelda, võite helistada numbril 5373 5845.

Kõike head!
Kristin Kontro
Roheportaali reporter

